ORDINO NAUJIENOS IŠ LIETUVOS IR PASAULIO

Gegužės 20-21 d. „Angelų svetainėje“ prie Kryžių kalno vyks rekolekcijos visų OFS brolijų naujokams. Rekolekcijas naujokams ves regioninis dvasinis asistentas br. Severinas Armin Holocher OFM. Rekolekcijose naujokus gali lydėti ir jų ugdymo magistras. Auka už rekolekcijas – 16 Eur vienam asmeniui. Reikia turėti savo brevijorių, rožinį, Šventąjį Raštą ir užrašus. Registracija į rekolekcijas vyksta iki gegužės 15 d. el. paštu: *ofs.lietuvoje@gmail.com.* Tel. pasiteirauti: *8 678 22052.* Skubėkite registruotis, nes vietų skaičius yra ribotas!

Vilniaus regiono brolija kviečia pasauliečius pranciškonus pirmaisiais gegužės-rugsėjo mėnesių penktadieniais kartu eiti Vilniaus Jeruzalės Kalvarijų Kryžiaus kelią ir apmąstyti Jėzaus Kristaus Kančią. Kryžiaus kelio pradžia – 15 val. nuo Švč. M. Marijos Sopulingosios koplyčios, šv. Mišios – 19 val. Vilniaus Kalvarijų Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčioje.

Maloniai prašome, kad OFS brolijos, norinčios ugdymo mėnraštyje arba internetiniame puslapyje *www.ofs.lt* publikuoti savo naujienas, renginių anonsus, nekrologus ir straipsnius apie įvykusius renginius, tvarkingai suredaguotą informaciją siųstų el.paštu: *ofs.lietuvoje@gmail.com*.

Norintys paremti mažesniųjų brolių misiją Šventosios Žemės kustodijoje gali savo auką pervesti į šią sąskaitą: Kretingos Apreiškimo vienuolynas, į.k. 191153971, sąsk. nr. LT044010041800032317, AB DnB bankas, banko kodas 40100, mokėjimo paskirtis „auka Šventajai Žemei“. Viešpats teatlygina už jūsų dosnumą!

Verta įsigyti Pranciškoniškųjų šaltinių knygą „Trijų draugų legenda“. Vieneto kaina – 6,5 Eur. OFS brolijos, norinčios įsigyti arba platinti knygą, gali kreiptis el. paštu *ofs.lietuvoje@gmail.com.*

KONTAKTAI
El.paštas: **ofs.lietuvoje@gmail.com**; internete – **www.ofs.lt**; **facebook.com/ofs.lt**
Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinė taryba:
Nacionalinė ministrė **Virginija Mickutė OFS** (8 682 18060; o_virgute_yra@yahoo.com)
Nacionalinė viceministrė **Rasa Mačiulionienė OFS** (8 656 61786; rmaciul@gmail.com)
Nacionalinė ugdymo magistrė **Monika Midverytė OFS** (tel. 8 678 22052; monikaofs@gmail.com)
Nacionalinis sekretorius **Mindaugas Taškūnas OFS** (8 698 40337; onegarden@gmail.com)
Nacionalinė ekonomė **Natalija Verbickienė OFS** (8 683 51789; natalija.verbickiene@gmail.com)
Nacionalinis broliškas vadovas **Rimantas Radzevičius OFS** (8 687 51325; rad.rimantas@gmail.com)
Nacionalinis Jaupra prezidentas **Rokas Žeimys** (8 618 31467; rokaszeimys@gmail.com)
Nacionalinis dvasinis asistentas **br. Antanas Blužas OFM** (8 698 05526; antanasofm@gmail.com)
Regionų ministrai:
Telšių regiono – **Jonas Drungilas OFS** (8 655 12556; drungilas.jonas@gmail.com)
Panevėžio regiono – **Rasa Mačiulionienė OFS** (8 656 61786; rmaciul@gmail.com)
Vilniaus regiono – **Algimantas Andziulis OFS** (8 614 50935; algandziulis@gmail.com)
Kauno regiono – **Marijona Sinkevičienė OFS** (8 658 83586; marsinkev@gmail.com)
Vilkaviškio regiono – **Rolandas Rudzevičius OFS** (8 633 83213; rudzevicius@gmail.com)
Šiaulių regiono – **Genovaitė Marcinkutė OFS** (8 653 56249; genutemarc@gmail.com)

Pradėkime iš naujo, broliai!

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino
UGDYMO MĖNRAŠTIS Nr. 42 (2017 m. gegužė)

Marija, Taikos Karaliene, melski už mus!

MALDOS INTENCIJOS

Šventojo Tėvo Pranciškaus:

Už Afrikos krikščionis, kad jie pranašiškai liudytų susitaikymą, teisingumą ir taiką pagal Gailestingojo Jėzaus pavyzdį.

Pasauliečių pranciškonų ordino:

Už Rumunijos, Bosnijos ir Hercegovinos nacionalines brolijas. „Tėve mūsų...“

*** Už Vilniaus pranciškonų vienuolyno komplekso grąžinimą Mažesniųjų brolių konventualų ordinui.

*** Už rugsėjo 15-17 d. Kaune vyksiančią Nacionalinę Rinkimų kapitulą ir lapkričio 4-11 d. Romoje vyksiančią Generalinę kapitulą.

*** Už pasirengimą III Europos OFS ir Jaupra kongresui, kuris vyks 2018 m. rugpjūčio 20-26 d. Lietuvoje.

UGDYMO MEDŽIAGA

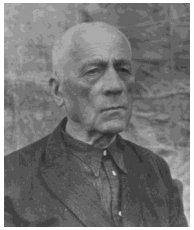

Tema: KELIONĖ SU TEOFILIUMI MATULIONIU

2017 m. birželio 25 d. Vilniuje vyks arkivyskupo Teofiliaus Matulionio skelbimo palaimintuoju – beatifikacijos – iškilmė. Kviečiame visas OFS brolijas ne tik gausiai dalyvauti šiame svarbiausiame Katalikų Bažnyčios Lietuvoje įvykyje, bet ir pažinti arkivyskupo Teofiliaus Matulionio asmenybę.

Velykų rytas daug kam primena triskart aplink bažnyčią einamą procesiją, varpų gaudesį, pakilią giesmių nuotaiką... Džiaugsmas kyla iš evangelinės žinios apie prisikėlusį Kristų ir apaštalų susitikimus su Prisikėlusiuoju. Velykos tikrai yra džiaugsmingos, bet nebūna Velykų be Didžiojo penktadienio – Jėzaus mirties – ir be Didžiojo šeštadienio – Dievo tylos – dienos. Per tai einame į Prisikėlimą. O kaip jaučiasi žmonės, kurie Prisikėlimą švenčia jausdami mirties alsavimą?

Tokia Velykų patirtis buvo labai artima garbingajam arkivyskupui Teofiliui Matulioniui. Praleidęs beveik šešiolika metų kalėjimuose ir lageriuose, jis penkiolika savo gyvenimo Velykų šventė nelaisvėje. Pirmosios Velykos buvo „įkalintos“ pačiomis nepalankiausiomis aplinkybėmis. 1923 m. Peterburge buvo suimtas vysk. Janas Cieplakas su kunigais, tarp jų ir kun. Teofilius. Suimtieji išvežti į Maskvą tardymų, kurie vyko per gavėnią, o teismo nuosprendis paskelbtas Verbų sekmadienį, trečią valandą nakties. Pačia griežčiausia – mirties – bausme už ryšių su Vatikanu palaikymą buvo nuteistas Mogiliovo arkivyskupijos generalvikaras prel. Konstanty Budkiewiczius. Prieš nuosprendį jam buvo sudarytos sąlygos ir siūloma pasitraukti į užsienį, bet jis pasirinko likti su ganomaisiais.

Po nuosprendžio visi kunigai buvo įkalinti toje pačioje kameroje su mirties įvykdymo laukiančiu prel. Budkiewicziumi. Jis elgėsi taip, tarsi jam nieko nebuvo atsitikę. Kuomet vienas iš kunigų kameroje pradėjo pokalbį apie pasiruošimą mirčiai, prelatas atsakė, jog jis visiškai ramus ir tam pasiruošęs. Nors su ašaromis akyse, bet nepaprastai pasitikėdamas Viešpaties valia, myriop nuteistasis paliudijo kameros draugams tvirtą tikėjimą prisikėlimu. Jo žodžius girdėjo ir toje pačioje kameroje kalėjęs kun. Teofilius. Taip slinko Didžiosios savaitės dienos.

Didįjį šeštadienį prel. Konstanty buvo atskirtas ir perkeltas į vienutę, o tai reiškė, kad artėja bausmės įvykdymas. Kuomet visose pasaulio bažnyčiose buvo skaitomi Evangelijos žodžiai: „Pirmąją savaitės dieną, labai anksti, dar neišaušus...“, 4 val. ryto prelatas palaimino savo budelį bei du jo pagalbininkus ir, šnabždėdamas maldos žodžius, nusisuko į sieną. Ankstyvą Velykų rytą nuaidėjo šūvis. Kaliniai suprato, jog neteko ištikimo Kristaus sekėjo ir tikėjimo išpažinėjo bei kankinio. Per tą Didžiąją savaitę jie nepaprastai priartėjo prie Kristaus kančios, o Velykų rytas, girdint mirtį nešantį šūvį, jiems buvo didžiausias tikėjimo Kristaus prisikėlimu ir galutine Dievo pergale pasaulyje išbandymas. Nežinodami šios Velykų patirties, mes nelabai suprasime ir tolesnio garbingojo Teofiliaus gyvenimo ir kančios kelio. Pagrindinis apsisprendimas – niekada neišsižadėti savo ganytojiškųjų pareigų ir niekuomet nepalikti jam patikėtos kaimenės – buvo padarytas per pirmąsias kalėjimo Velykas.

Žvelgiant iš šios dienos perspektyvos, ta Maskvos kalėjimo kamera tapo Bažnyčiai kankinių „kalve“: garbingasis Teofilius jau pripažintas kankiniu, pradėti ir kitų trijų kameros draugų – prel. Budkiewicziaus, vysk. Cieplako ir vysk. Antonio Maleckio beatifikacijos procesai.

Garbingasis Teofilius išgyveno ir įdomesnių Velykų šventimo patirčių. Kaip žinome iš istorijos, ankstyvojoje Bažnyčioje Velykų šventimo data nebuvo tiksliai nustatyta, todėl krikščionių bendruomenės Mažojoje Azijoje Velykas švęsdavo kartu su žydų Pascha, o Vakaruose (taip pat Egipte ir Sirijoje) Kristaus Prisikėlimas buvo minimas sekmadienį – Viešpaties Prisikėlimo dieną, siekiant pabrėžti judaizmo ir krikščionybės skirtingumą. Skirtinga Velykų šventimo data buvo įvertinta kaip pavojus Bažnyčios vienybei, todėl 325 m. Nikėjoje vykęs Visuotinis Bažnyčios Susirinkimas nustatė Velykų šventimo datą: Velykos turi būti švenčiamos pirmąjį sekmadienį po pavasario lygiadienio mėnulio pilnaties, taigi tarp kovo 21 ir balandžio 25 dienos. Taip buvo įvesta vienybė švenčiant Velykas, bet vėliau atsiskyrę nuo Katalikų Bažnyčios Rytų krikščionys nepriėmė popiežiaus Grigaliaus kalendoriaus reformos ir liko švęsti Velykų pagal senąjį kalendorių. Taip Velykų šventimo data vėl išsiskyrė, nors būna metų, kuomet sutampa.

Kalėdamas arkivysk. Teofilius dažnai net nežinodavo, kada katalikų Velykos, nes lageriuose sekmadienis būdavo įprasta darbo diena, o kalėjime visos dienos savo dienotvarke buvo vienodos. Geriausiu atveju iš prižiūrėtojų buvo galima sužinoti ortodoksų šventimo datą, bet ir tos jie nesakydavo, nes klausimą priimdavo kaip provokaciją ir lojalumo sovietiniam režimui išbandymą. Kartais apie Velykas parašydavo artimieji iš Lietuvos, bet ilgą laiką susirašinėjimas būdavo ribojamas, o laiškai dėl cenzūros labai vėluodavo. Greičiau kalinius pasiekdavo rusų kalba rašyti laiškai, nes tuomet cenzoriams nereikėdavo vargintis ieškant vertėjų.

Po pirmojo įkalinimo arkivysk. Teofilius jautė, kad gali tekti vėl paragauti kalėjimo duonos, todėl išmoko apskaičiuoti Velykų datą pagal matematiko Carlo Friedricho Gauso (1777–1855) metodą. Jei Velykų dieną pavykdavo slapta aukoti šv. Mišias, būdavo didžiulė, bet kalėjime ypač reta Velykų malonė ir dovana. Velykinė Kristaus Prisikėlimo žinia gyveno mintyse ir širdyje Velykų dieną kertant mišką ir ant pečių per pelkę nešant sunkius rąstus, sėdint bausmės karceryje, bejėgiui gulint ligos patale…

Kartą, apskaičiuodamas Velykų datą, garbingasis Teofilius suklydo. Apie tai jis 1954 m. balandžio 14 d. laiške iš Vladimiro kalėjimo rašo brolio šeimai: „Apskaičiuodamas Velykų dieną pagal matematiko Gauso metodą liekanų keliu, apsirikau.“ Taip vysk. Teofilius Velykas šventė ir giminaičiams sveikinimus buvo išsiuntęs dviem savaitėmis anksčiau. Tik gavęs sveikinimus iš Lietuvos, suprato savo klaidą.

Kristaus Prisikėlimas nėra vien spalvingos procesijos, džiaugsmingai giedamas Aleliuja ar margučio lukšto kietumo išbandymas. Tai krikščioniško gyvenimo patirtis, kuri gali būti labai drastiška, nekasdieniška ir neįsivaizduojamai fiziškai ar dvasiškai sunki. Būtent tokiu momentu mintis, jog Kristus visa tai įveikė, nugalėjo blogį ir skelbia galutinę pergalę, neleidžia palūžti. Tuo giliai tikėdamas būsimas palaimintasis Teofilius gali ir mums padėti.

Mons. dr. Algirdas Jurevičius „15 kalėjimo Velykų“ („Artuma“ 2017/4)